

Nr 222.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående utsträckning i särskilda fall av den i § 13 mom. 5 i förordningen den 9 juni 1911 med tulltaxa för inkommande varor föreskrivna tidsfristen av två år för utförsel eller uppläggning på restitutionsupplag av tullrestitutionsgods; given Stockholms slott den 14 mars 1922.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen antaga härvid fogade förslag till förordning angående utsträckning i särskilda fall av den i § 13 mom. 5 i förordningen den 9 juni 1911 (nr 80) med tulltaxa för inkommande varor föreskrivna tidsfristen av två år för utförsel eller uppläggning på restitutionsupplag av tullrestitutionsgods.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

F. V. Thorsson.

Förslag

till

förordning angående utsträckning i särskilda fall av den i § 13 mom. 5 i förordningen den 9 juni 1911 (nr 80) med tulltaxa för inkommande varor föreskrivna tidsfristen av två år för utförsel eller uppläggning på restitutionsupplag av tullrestitutionsgods.

Härigenom förordnas, att, utan hinder av stadgandet i § 13 mom. 5 andra stycket i förordningen den 9 juni 1911 med tulltaxa för inkommande varor, sådant detta författningsrum lyder enligt kungörelse den 11 juni 1915 (nr 252), rätt till tullrestitution eller befrielse från tullavgift, vilken medgivits jämlikt samma mom. första stycket, må, på därom hos Konungen gjord ansökning, för tiden intill utgången av år 1922 åtnjutas i avseende å utländsk, efter utgången av år 1918 till förtullning angiven råvara, även om den exportvara, i vilken den ingår, icke inom två år efter råvarans angivning till förtullning utförts ur riket eller intagits å restitutionsupplag.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 mars 1922.*

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden
LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON,
ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Thorsson, anför vidare:
Jämlikt § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen, sådant detta författningsrum lyder enligt kungörelse den 11 juni 1915 (nr 252), äger Kungl. Maj:t att, i särskilt fall eller för viss tid, åt näringsidkare, som vill införa utländsk tullpliktig vara för att, med eller utan tillsats av inhemskt eller icke tullpliktigt utländskt råämne, använda densamma till framställning av exportvara, medgiva rätt att vid utförelse av sålunda framställd vara eller vid dess uppläggning å restitutionsupplag återbekomma erlagd tullavgift för den utländska tullpliktiga varan eller, ifall tullavgiften, efter vad i nämnda författningsrum sägs, ännu icke erlagts, njuta befrielse från dess gäldande.

I andra stycket av samma mom. 5 bestämmes emellertid, bland annat, att ifrågavarande rätt skall anses förfallen med avseende å utländsk råvara, som ingår i exportvara, vilken icke inom två år efter råvarans angivning till förtullning utförts ur riket eller intagits å restitutionsupplag.

Önskar näringsidkare, åt vilken medgivits sådan rätt, som nu är sagd, anstånd med erläggande av tullavgifter för vara, som han i ovan angivna ändamål infört, till dess frågan avgjorts, huruvida befrielse från tullavgiften må njutas, är han, enligt bestämmelse i tredje stycket av förevarande mom. 5, till sådant anstånd berättigad, därest han, med anmälan om förhållandet, till generaltullstyrelsen avlämnar säkerhet, som styrelsen finner betryggande, för vad honom kan åligga att till tullkassan inbetala. Har, där anstånd med tullavgiftens erläggande ägt rum, exportvaran icke blivit utförd ur riket eller upplagd å restitutionsupplag inom sådan tid och under sådana omständigheter, att befrielse från tullavgiften må njutas, skall denna inbetalas till tullkassan jämte

sex procent ränta därå från det den införda varan angivits till förtullning.

Vad med restitutionsupplag förstås framgår av § 13 mom. 7 tulltaxeförordningen. Där stadgas, att tullrestitution eller befrielse från tullavgift jämväl må medgivas, därest exportvaran i stället för att genast utföras upplägges i stapelstad under kronans lås å särskilt, för sådant ändamål inrättat upplag (restitutionsupplag) inom lägenhet, som tillhandahålles av staden eller vederbörande exportör och godkännes av tullverket. Därest godset icke inom ett år efter uppläggning å restitutionsupplag utförts, skall tullavgiften inbetalas till tullkassan. Närmare föreskrifter angående dylika upplag och villkoren för deras begagnande äro meddelade i kungörelsen den 10 november 1911 (nr 115) med föreskrifter angående restitutionsupplag och villkoren för dess begagnande.

Jag anhåller nu få anmäla uppkommen fråga beträffande utsträckning i särskilda fall av den i § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen föreskrivna tidsfristen av två år för utförsel eller uppläggning å restitutionsupplag av tullrestitutionsgoods.

Genom resolution den 12 november 1920 har Kungl. Maj:t på vissa villkor medgivit aktiebolaget Baltic i Stockholm rätt att tillsvidare intill utgången av år 1921 vid utförsel av vid bolagets verkstäder tillverkade separatorer och andra mejerimaskiner samt reservdelar därtill, till vilkas framställning använts av bolaget från utlandet införd tullpliktig järnplåt, jämlikt § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen återbekomma av bolaget erlagd tullavgift för den utländska järnplåt, som använts till exportvarornas framställning, eller, ifall tullavgiften efter vad i nämnda författningsrum sägs, vid utförseln ännu icke erlagts, njuta befrielse från dess gäldande. I sammanhang härmed har Kungl. Maj:t förklarat, bland annat, att rätten till tullrestitution eller befrielse från tullavgift skulle avse även det fall, att utförselvaran upplades på restitutionsupplag.

Sedermera har Kungl. Maj:t genom beslut den 25 november 1921 förklarat, att den rätt till tullrestitution jämlikt § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen, som medgivits åtskilliga näringsidkare för tiden intill utgången av år 1921, finge jämväl därefter av dem på oförändrade villkor fortfarande tillgodonjutas intill utgången av år 1922.

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift anhåller nu ovannämnda aktiebolaget Baltic, att det bolaget genom resolutionen den 12 november 1920 lämnade restitutionsmedgivandet måtte få gälla utan hinder av att i re-

solutionen avsedd exportvara ej utförts inom två år efter råvarans angivning till förtullning.

Till stöd för förevarande ansökning har bolaget framhållit den betydligt minskade exporten av separatorer och mejerimaskiner under åren 1920 och 1921, vilken förorsakats dels av minskad köpkraft hos länder med svag valuta, såsom Ryssland med flere, varest bolaget förut haft en väl inarbetad marknad för sina produkter, dels ock av den allmänna depressionen, som inverkat menligt på exporten till övriga länder.

En anhållan av liknande innebörd med den nu förevarande framställdes år 1919 av aktiebolaget Keros i Södertälje. Denna anhållan, över vilken kommerskollegium och generaltullstyrelsen avgåvo utlåtande den 28 januari 1920, föranledde proposition till riksdagen den 12 mars 1920, (nr 269), varigenom föreslogs, att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att i särskilda fall medgiva, att den rätt till tullrestitution eller befrielse från tullavgift jämlikt § 13 mom. 5 i gällande förordning med tulltaxa för inkommande varor, vilken medgivits vissa näringsidkare för tiden intill utgången av år 1921, finge, utan hinder av den i andra stycket av samma författningsrum meddelade preskriptionsbestämelsen, intill nämnda tidpunkt åtnjutas i avseende å utländsk efter utgången av år 1916 till förtullning angiven råvara, även om den exportvara, i vilken den inginge, icke inom två år efter råvarans angivning till förtullning utförts ur riket eller intagits å restitutionsupplag.

Det sålunda begärda bemyndigandet meddelades av riksdagen.

Över den av aktiebolaget Baltic nu gjorda ansökningen hava kommerskollegium och generaltullstyrelsen den 4 mars 1922 gemensamt avgivit infortrat utlåtande samt därvid fogat yttranden dels från tullkammaren i Södertälje dels ock från fullmäktige i järnkontoret jämte av fullmäktige åberopat utlåtande av överingenjören hos järnkontoret Axel Wahlberg.

I tullkammarens i Södertälje berörda, den 2 mars 1922 avgivna yttrande upplyses, bland annat, följande. Aktiebolaget Baltic hade under åren 1919 och 1920 infört sammanlagt respektive 164,732 kilogram och 276,349 kilogram eller sålunda under båda åren tillhoppa 441,081 kilogram järnplåtvaror, hänförliga till tulltaxerubrikerna 730, 731, 732, 735, 736 och 739. Under år 1921 hade bolaget före utgången av tvåårsperioden utfört exportfabrikat, däri ifrågavarande råvaror inginge med en myckenhet av i allt 31,071 kilogram, vadan 410,010 kilogram råvaror, för vilka tullen utgjorde 17,008 kronor 68 öre, åter-

*Tullkammar-
ren i Söder-
tälje.*

stode utförda. Av sistnämnda kvantitet hade emellertid 179,583 kilogram, därför tullen utgjorde 10,362 kronor 82 öre, intill dagen för avgivandet av tullkammarens yttrande icke kvarlegat två år, i följd varav en kvantitet av allenast 230,427 kilogram med tull av 6,645 kronor 86 öre icke utförts inom föreskriven tid. På grund av de höga arbets- och driftkostnaderna samt den allmänna ekonomiska depressionen hade bolaget varit nödsakat att i det närmaste fullständigt nedlägga driften, i följd varav något exportgods icke kunnat uppläggas å restitutionsupplag. Enligt vad tullförvaltaren i Södertälje under hand meddelat, beräknade bolaget, att icke någon del av den utförda kvantiteten skulle kunna hinna att förädlas och exporteras inom tvåårsperioden.

Järnkontoret.

I det vid järnkontorets yttrande fogade utlåtandet från överingenjören Wahlberg anföres, bland annat, följande:

»Det torde vara uppenbart, att ett beviljande av bolagets föreliggande ansökan i sådant måtto, att bolaget kommer i åtnjutande av tullrestitutionsrätt för denna lagrade utländska plåt, även om den färdiga exportvaran ej utföres ur riket före utgången av år 1922, ej på något sätt kan påverka den svenska järnhanteringens intressen, enär den ifrågavarande utländska plåten redan är inköpt och lagrad inom landet. Av det anförda framgår vidare, att bolaget för sådan plåt, som införes under loppet av innevarande år, äger åtnjuta tullrestitution under förutsättning, att exporten av den färdiga varan sker före årets utgång.

Under sådana omständigheter kan det icke finnas någon anledning att ur svenska järnhanteringens synpunkt avstyra ifrågavarande ansökan, för så vitt den begärda tidsfristen begränsas till och med utgången av år 1922.»

Kommerskollegium och generaltullstyrelsen.

För egen del hava ämbetsverken efter att hava omnämnt Kungl. Maj:ts ovan berörda beslut den 25 november 1921 samt förenämnda till 1920 års riksdag avlåtna proposition, anfört följande:

»Med hänsyn till de stora svårigheter i konkurrenshänseende, vilka för närvarande möta nästan alla förädlingsindustrier, som arbeta på exportmarknader, synes särskild anledning förefinnas att bereda dessa industrier varje lättnad, som är möjlig utan direkt skada för andra berättigade intressen. Det måste nämligen anses vara ett allmänt intresse av största vikt, bland annat med hänsyn till rådande arbetslöshet, att i möjligaste mån understödja uppehållet av varje sådan industriell verksamhet. Dessa synpunkter, som voro medbestämmande vid ämbetsverkens hemställan den 10 november 1921, vilken föranledde Eders Kungl. Maj:ts ovan omnämnda beslut den 25 november 1921, synas jämväl böra föranleda bifall till nu föreliggande ansökning.

Av samma skäl, som anförts i ovannämnda proposition beträffande då föreliggande fall, hemställa emellertid ämbetsverken, att ett eventuellt medgivande även nu lämnas i form av ett generellt bemyndigande för Eders Kungl. Maj:ts på enahanda sätt, som skedde genom ovanberörda beslut år 1920. Visserligen blev detta

icke begagnat av andra restitutionsrättshavare än aktiebolaget Keros, men ämbetsverken hålla för troligt, att liknande framställningar kunna komma att göras av andra vederbörande industriidkare än nu ifrågavarande sökande, aktiebolaget Baltic.

Med hänsyn bland annat därtill, att samtliga nu gällande restitutionsmedgivanden jämlikt § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen endast omfatta tiden intill utgången av år 1922, anse ämbetsverken, att den nu ifrågasatta utsträckningen ej i något fall må avse längre tid.»

Såsom kommerskollegium och generaltullstyrelsen framhållit, ligger det nära till hands att antaga, att utom sökandebolaget jämväl andra industriidkare, som jämlikt Kungl. Maj:ts förenämnda beslut den 25 november 1921 intill utgången av år 1922 tillgodonjuta rätt till tullrestitution jämlikt § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen, beredas svårigheter att inom författningen tid utföra de utländska råvaror, för vilka tullrestitution eller befrielse från tullavgift medgivits. Då emellertid nu icke är känt i vad mån ytterligare framställningar av här föreliggande art kunna förväntas, och sådana framställningar kunna inkomma vid tidpunkt, då riksdagens medgivande ej kan erhållas, anser jag mig böra tillstyrka meddelande av bestämmelse om rätt för Kungl. Maj:t att i eventuellt förekommande, med det förevarande liknande fall utan hinder av ovanberörda bestämmelse i § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen medgiva utsträckning av den däri stadgade tvåårsfristen för utförsel, dock ej i något fall längre än till utgången av år 1922.

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst ett inom finansdepartementet utarbetat förslag till förordning angående utsträckning i särskilda fall av den i § 13 mom. 5 i förordningen den 9 juni 1911 (nr 80) med tulltaxa för inkommande varor föreskrivna tidsfristen av två år för utförsel eller uppläggning på restitutionsupplag av tullrestitutionsgods, hemställer departementschefen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att antaga nämnda förslag.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställen behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skall proposition av den lydelse bil. litt. . . . vid detta protokoll utvisar avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
B. E. Brimberg.

Departements-
chefen.